

1978, 9. srpna – *Sdělení VONS č. 23 o trestním stíhání Jiřího Chmela pro trestný čin pobuřování.*¹

Dne 20. 7. 1978 byl v bytě své ženy zadržen orgány SNB a obviněn z trestného činu pobuřování (§ 100/1a tr. z.) dvacetičtyřletý technik Jiří Chmel, bytem Korozluky 69, okres Most. Na Jiřího Chmela uvalil prokurátor vazbu.² V bydlišti jeho otce byla dne 19. 7. 1978 provedena domovní prohlídka.³ Trestní stíhání Jiřího Chmela vyšetřovatel zdůvodňuje jednak tím, že v jeho bytě údajně podepsaly další osoby Prohlášení Charty 77 z 1. 1. 1977, jednak tím, že prý Jiří Chmel přehrával toto prohlášení z magnetofonového záznamu před restaurací Luna v Mostě.⁴ V tom (a pouze v tom) spatřuje vyšetřovatel naplnění skutkové podstaty trestného činu pobuřování. Pokud jde o přehrávání textu základního prohlášení Charty 77, zjistil náš výbor vlastním šetřením, že k němu nikdy nedošlo a že StB disponuje pouze výpověďmi dvou osob, které se mezitím vystěhovaly do Holandska a jejichž vystěhování mohlo být nepravdivými výpověďmi ulehčeno.⁵

Jiří Chmel patří spolu se svými přáteli do undergroundu. Trestní stíhání jeho osoby nelze oddělit od šikan a nezákonného pronásledování undergroundu v severních Čechách, jehož součástí je i současný občansko-právní spor o neplatnost kupní smlouvy v obci Místo, okr. Chomutov, kde se Jiří Chmel a jeho přátelé chtějí usídlit.⁶

Jiří Chmel je signatář Charty 77.⁷ I když v minulosti byla celá řada občanů trestně stíhána (a odsouzena) pro činnost související s Chartou, i když je znám případ zahájení trestného stíhání signatáře Charty 77 pro chartovní činnost (Marian Zajíček),⁸ je případ Jiřího Chmela prvním případem, kdy signatář Charty byl obviněn výhradně z chartovní činnosti a kdy na něj byla zároveň uvalena vazba.⁹

Adresa Jiřího Chmela je Věznice MS, p. schr. 79, 412 01 Litoměřice (nutno uvést datum narození: 24. 9. 1954). Adresa jeho

manželky je Hana Chmelová, Hornátecká 17/792, Praha 8 – Kobylisy, tel. 84 16 712. Obhájcem ex offio je dr. Jiří Vančura,¹⁰ advokátní poradna Most, tel. 6411. Vyšetřovatelé jsou ppor. Venclík¹¹ a nrap. Ant[onín] Komůrka, oba VB Most.

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 10, s. 7.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Jiřího Chmela viz dále sdělení VONS č. 49, 60, 61 a 164, dokumenty č. 49, 60, 61 a 165.
- ² Viz usnesení vyšetřovatele oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Most nrap. Antonína Komůrky o zahájení trestního stíhání J. Chmela pro trestný čin pobuřování z 19. 7. 1978 a usnesení okresního prokurátora v Mostě JUDr. Josefa Vondráčka o vzetí obviněného J. Chmela do vazby z 21. 7. 1978. OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Chmela (spis. zn. 1 T 442/78) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. 1 Rt 451/90.
- ³ Domovní prohlídka byla nařízena usnesením vyšetřovatele oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Most nrap. Antonína Komůrky z 19. 7. 1978. Prohlídka byl kromě příslušníků SNB a dvou pracovníků Městského národního výboru v Mostě přítomen otec Jiřího Chmela Jaroslav Chmel. Vyšetřovatel oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Most ppor. Emil Venclíček uvedl ve vyhodnocení materiálů zadržovaných při domovní prohlídce z 26. 7. 1978 k jejich charakteru následující: „1) *Všechny uvedené materiály jsou prodchnuty patologickou nenávisť vůči socialistickému zřízení v ČSSR, KSČ a SSSR.* 2) *Většina materiálů užívá takových vulgárních a oplzlých slovních obrátů, že daleko přesahují míru únosnosti.* 3) *Vzhledem k některým magnetofonovým nahrávkám úplně stejným a dokonalému nahrávacímu zařízení objektu je předpoklad, že vyrábí SAMIZDATY ve formě magnetofonových pásků.*“ OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Chmela (spis. zn. 1 T 442/78) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. 1 Rt 451/90. Zde je též uložen protokol o provedení domovní prohlídky se seznamem zadržovaných věcí.
- ⁴ Vyšetřovatel se odvolával na svědecké výpovědi, které jsou uloženy in: tamtéž.
- ⁵ Jednou z těchto osob byl myšlen pravděpodobně Josef Klier, který uvedl při hlavním líčení u Okresního soudu v Mostě, konaném 20. 10. 1978, že vypovídal pod nátlakem vyšetřovatele, obával se, že bude zadržen a nebu-

de moci odjet do Holandska. Tamtéž, protokol o hlavním líčení u Okresního soudu v Mostě s J. Chmelem konaném 20. 10. 1978.

- ⁶ Viz sdělení VONS č. 186, dokument č. 187.
- ⁷ Jiří Chmel je uveden mezi novými signatáři Charty 77 v dokumentu Charty 77 č. 14 z 21. 12. 1977. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 88.
- ⁸ Správně Marián Zajíček. K jeho případu viz souhrnná sdělení VONS č. 12, 63 a 195, dokumenty č. 12, 63 a 196.
- ⁹ Proti Chmelovu trestnímu stíhání a věznění protestovala petice skupiny československých občanů adresovaná 6. 10. 1978 prezidentu republiky Gustávu Husákoví, ministerstvu spravedlnosti, federálnímu ministru vnitra Jaromíru Obzinovi a Okresní prokuratuře v Mostě, která požadovala Chmelovo propuštění. Text petice byl následující: „*Žádáme Vás, aby jste [sic] neodkladně učinili přešetření nedůvodného vazebního stíhání Jiřího Chmela, který je již třetí měsíc (od 20. 7. 1978) držen v litoměřické věznici. Obvinění (§ 100), na jehož podkladě byl vzat do vazby, je nepravdivé, a navíc v rozporu se sbírkou zákonů (Vyhláška 120/1976 Sb.). V případě odsouzení J. Chmela by došlo k porušení základních lidských práv. Protestujeme, aby byl kdokoliv souzen za své smýšlení a přesvědčení. Žádáme, aby byl Jiří Chmel osvobozen!*“ Petice i se čtyřmi podpisovými archy je uložena in: OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Chmela (spis. zn. 1 T 442/78) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. 1 Rt 451/90.
- ¹⁰ Chmela posléze obhajoval JUDr. Josef Danisz, kterého ustanovila jeho obhájcem Chmelova manželka Hana Chmelová. Tamtéž, plná moc vystavená Hanou Chmelovou JUDr. Josefu Daniszovi z 20. 9. 1978.
- ¹¹ Jedná se s největší pravděpodobností o vyšetřovatele oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Most ppor. Emila Venclička.